

Informace o druhém čtení zákona o registru smluv

Zákon o registru smluv dnes míří po více než roce do druhého čtení. Koalice v něm předloží komplexní pozměňovací návrh k původnímu návrhu poslance Jana Farského. Sřadou pozměňovacích návrhů přišlo individuálně i několik poslanců. Nejzávažnější změny v zákoně navrhují poslanci Milan Urban (ČSSD), Jaroslav Foldyna (ČSSD) a Zbyněk Stanjura (ODS).

Jak vyplývá z přehledné tabulky srovnání změn, koaliční pozměňovací návrh je minimalistická, ale funkční verze zákona. Červeně jsou značeny dílčí i významnější nedostatky.

	Farského návrh	Koaliční návrh
100% právní jistota při ochraně obchodního tajemství (str. 36)	NE	ANO
Možnost oprav špatně zveřejněné smlouvy (str. 38)	NE	ANO <small>*Možnost oprav špatně zveřejněné smlouvy (str. 38)</small>
Výjimka pro ČEZ (str. 52)	NE	ANO
Duplicitní povinnost uveřejňovat smlouvy (např. v registru smluv a profilu zadavatele). (str. 39)	ANO	NE
Uveřejňování smluv s nepodnikajícími fyzickými osobami (str. 37)	ANO	NE
Finanční limit 50 000Kč a z něj plynoucí právní nejistota u některých typů smluv (str. 53)	NE	ANO <small>*u smluv, kde není zcela jasné, zda spadají pod limit, je řešením zveřejnit</small>
Bezodkladný nástup zákona	ANO	NE <small>*po 9 měsíční legisvakanci bude ještě 12 měsíců, kdy nebude účinná sankce neplatnosti.</small>

Pozn. Strany u jednotlivých problémů jsou odkazy na podrobnější popis v Encyklopedii zákona o registru, kterou naleznete v PDF na www.nejnejakon.cz

Návrh Milana Urbana

Poslanec Milan Urban chce do zákona vložit pasáž, aby musely veškeré smlouvy zveřejňovat i firmy, které v daném roce obdrží dotaci nad 20 milionů Kč. Přijetí toho návrhu by uvedlo soukromé firmy do naprosté právní nejistoty,

neboť je fakticky nutí předvídat budoucnost. Dotace, návratná finanční výpomoc či jiná forma veřejné podpory bude již podle stávající verze zákona poskytována prostřednictvím smluv uveřejněných v registru. **Návrh poslance Urbana fakticky nutí soukromé příjemce dotací zveřejňovat navíc všechny ostatní smlouvy, které se přímo netýkají veřejných prostředků.**

Poslanec navrhuje rozšířit okruh osob, jimiž uzavřené smlouvy by měly podléhat uveřejnění podle KPN, o „*obchodní korporace zapsané ve veřejném rejstříku podle zvláštního zákona, která v rozpočtovém roce použije, obdrží nebo bude hospodařit či spravovat finanční prostředky z veřejných rozpočtů v celkové výši nad 20 milionů Kč.*“

Pozměňovací návrh zavádí zásadní právní nejistotu, neboť nutí obchodní společnosti, které jsou příjemci veřejných podpor, aby předvíдалy budoucnost. Obchodní společnost neví, zda v rozpočtovém roce použije, obdrží nebo bude hospodařit s finančními prostředky z veřejných rozpočtů. Soukromá firma by třeba v únoru uzavřela smlouvu. V květnu by podala žádost o dotaci 21 milionů a v listopadu by jí dostala. V tu chvíli by měla nezveřejněné smlouvy uzavřené v době, kdy vůbec netušila, že bude žádat o dotaci, neplatné.

Návrh Jaroslava Foldyny

Poslanec Foldyna navrhnul obdobný návrh jako poslanec Urban, ale týkající se spolků, ústavů, nadačních fondů a obecně prospěšných společností, které získají dotace ve výši nad 2 miliony Kč. Také v tomto případě platí, že smlouvy o dotacích, návratných finančních výpomocích apod. budou zveřejňovány. Problémem návrhu ale je, že hrozí stejná právní nejistota jako u předchozího návrhu (viz odstavec výše).

Návrh Zbyňka Stanjury

Poslanec Stanjura podal pozměňovací návrh, který v zákoně mění přibližně devět ustanovení. **Zásadně negativní je především opatření, které by umožnilo obcím, krajům a jejich příspěvkovým organizacím začernit ve smlouvách celkovou cenu a protistranu smlouvy.** Celková cena a protistrana přitom podle platného zákona č. 106/1999 nemůže v případě těchto institucí být obchodním tajemstvím, jde tedy o snahu samosprávy de facto zprostit zveřejňovací povinnosti.

Poslední šance schválit registr, aby dopadl na tuto vládu

Zákon má poslední možnost projít tento týden druhým a v červenci třetím čtením ve sněmovně, aby jeho plný účinek nebyl odložen až na příští vládu (jeho zavádění je naplánováno na 22 měsíců). Organizace sdružené v platformě Rekonstrukce státu proto připravili kampaň na podporu registru smluv, do které se zapojili například Bára Poláková, Simona Babčáková, Jan Budař, Marek Taclík, Martha Issová, Otakar Černý, Vilém Čok a další. Veřejnost se může od minulého týdne zapojit **do happeningů s živým počítadlem**, které upozorňuje, že každý týden je z veřejných prostředků utraceno více než 13 miliard korun bez toho, aby muselo být zveřejněno za co. Od začátku roku to bylo více než 312 miliard Kč. Aktuální částku najdete na www.odtemneni.cz.

Podle stanoviska Rekonstrukce státu je nyní zákon minimalistickou variantou oproti původním představám. Základní principy byly zachovány, některé námitky proti původní předloze byly vyřešeny, ale zákon obsahuje řadu výjimek a odkladů, které nemají podle expertní skupiny opodstatnění.

Dosud vydaná videa vyrobená se studiem Družina naleznete zde:

<https://www.facebook.com/events/847721198645247/>

Fotogalerie z happeningů a kampaně vám rádi poskytneme, náhled můžete najít na:

<http://www.rekonstrukcestatu.cz/cs/o-projektu#odtemneni-2015>

Informace o tom, kolik prostředků stát ročně utratí skrytě, najdete v analýze Centra pro aplikovanou ekonomii:

http://cae.zindex.cz/wp-content/uploads/2015/05/2015-05-18_registr_objem-smluv.pdf

S pozdravem

Nikola Hořejš

Rekonstrukce státu

Nikola.horejs@frankbold.org
Tel. 775 270 214